Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Torstai 27.11.2025 klo 9.20—11.55 ja 12.30—14.00

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9) (5 osittain)
jäsen Kim Berg sd
jäsen Maaret Castrén kok (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr (3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Hilkka Kemppi kesk (6, 7) (5, 8 osittain)
jäsen Aki Lindén sd (3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk (3, 4, 5, 6) (7, 8 osittain)
jäsen Ville Merinen sd (3, 4, 6, 7, 9) (5, 8 osittain)
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas (3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Anne Rintamäki ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Päivi Räsänen kd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9) (8 osittain)
jäsen Pia Sillanpää ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)
jäsen Oskari Valtola kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9) (8 osittain)
jäsen Ville Väyrynen kok (1, 2, 3, 6, 7) (4, 5, 8 osittain)
jäsen Henrik Wickström r (3, 4, 6, 7) (5, 8 osittain)
varajäsen Kaisa Garedew ps (8 osittain)
varajäsen Mari Kaunistola kok (5, 6, 7) (4 osittain)
varajäsen Markku Siponen kesk (1, 2, 3) (4, 5 osittain)
varajäsen Jaana Strandman ps (4 osittain)
varajäsen Henrik Vuornos kok (9) (8 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Pirjo Kainulainen
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vammaispalvelulain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 92/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 44/2025 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vammaispalvelulain 2 §:n muuttamisesta A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta jatkoi asian yksityiskohtaista käsittelyä.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset:

Ed. Forsgrén ed. Pekosen kannattamana ehdotti, että mietintöluonnokseen lisätään vastalauseesta 1 ilmenevä lausumaehdotus 2. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Mattila ed. Siposen kannattamana ehdotti, että mietintöluonnokseen lisätään vastalauseesta 2 ilmenevä lausumaehdotus 1. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Mattila ed. Siposen kannattamana ehdotti, että mietintöluonnokseen lisätään vastalauseesta 2 ilmenevä lausumaehdotus 2. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Berg ja ed. Mattila varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että ne on jätettävä viimeistään tänään 27.11.2025 klo 14.00.

Mietintöön jätettiin vastalause: 1) Berg, Lindén, Kiuru, Merinen, Forsgrén, Pekonen 2) Kemppi, Mattila, Siponen

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Muut asiat

Keskusteltiin työsuunnitelmasta.

Vpj. Laiho ed. Sillanpään kannattamana ehdotti, että asiasta HE 131/2025 vp eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta järjestetään kaksi kuulemista maanantaina 1.12.2025. Ed. Berg ed. Pekosen kannattamana ehdotti, että HE 131/2025 vp:n kuulemiset järjestetään aikaisemmin hyväksytyn työsuunnitelman mukaisesti niin, että kuulemisia ei jatketa ennen kuin muut budjettilait on käsitelty. Ehdotuksista äänestettiin vastakkain. Ed. Bergin ehdotus hyväksyttiin äänin 9—8.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 109/2025 vp

Valiokunnan lausunto TyVL 9/2025 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta A 5

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset:

Ed. Lindén ed. Pekosen kannattamana ehdotti, että mietintöluonnoksen kappaleen 7 jälkeen lisätään seuraava uusi kappale: ”On olemassa riski, ettei vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville henkilöille palvelua ole saatavissa oikea-aikaisesti tai riittävän laadukkaasti. Palvelun saatavuuden ja laadun heikkeneminen taas johtaa palvelutarpeiden kasaantumiseen ja työllistymisen edellytysten heikkenemiseen, mikä lisää kustannuksia edelleen.” Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Lindén ed. Pekosen kannattamana ehdotti, että kappaleen 18 ensimmäisen virkkeen jälkeen lisätään seuraavat virkkeet: ”Vaikutusarvioiden laatimista vaikeuttavat työllisyysalueiden juuri alkanut toiminta muutoksineen, hyvinvointialueiden talouden tasapainottaminen ja hallituksen linjaukset tulevista sosiaalihuollon säästöistä. Valiokunnan kuulemat asiantuntijat ovat suhtautuneet hyvin varauksellisesti esityksen tavoitteiden saavuttamiseen. Esimerkiksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on päätynyt arvioon, että lakimuutos ei todennäköisesti tuota esitettyjä säästöjä, vaan se kokonaisuudessaan lisää viranomaisten ja palvelujärjestelmän kustannuksia muun muassa monialaisten palvelujen ja hallinnollisen työn kasvun myötä. Samoin esimerkiksi Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy arvioi, että on yhtä todennäköistä, ellei todennäköisempääkin, että hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat kuntouttavan työtoiminnan lainsäädännön ja TYM-lain toimeenpanoon liittyvät tehtävät pikemminkin lisääntyvät kuin vähentyvät meneillään olevien muutosten seurauksena.” ja kappaleen toisen virkkeen jälkeen seuraava virke: ”Hallituksen esityksen vaikutusarviointien ja valiokunnan asiantuntijakuulemisten perusteella tavoitteiden saavuttaminen ei kuitenkaan vaikuta lainkaan todennäköiseltä, eikä voida varmistaa työttömien henkilöiden ohjautumista oikea-aikaisesti tarpeenmukaisten palveluiden piiriin.” Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Pekonen ed. Lindénin kannattamana ehdotti, että kappaleen 20 jälkeen lisätään seuraava uusi kappale: ”Asiantuntijakuulemisissa todettiin, että jo tällä hetkellä palvelun ohjautuvuus on heikentynyt, kun hyvinvointialueet ohjaavat kuntouttavan työtoiminnan palveluun aiempaa vähemmän asiakkaita ja ovat samalla rajanneet palvelun kestoa. Ihmiset ovatkin enenevästi jääneet syrjäytymistä ehkäisevien ja työelämään suuntautuvien palveluiden ulkopuolelle, vaikka tavoitteen pitäisi olla syrjäytymisen ehkäisy ja työelämään suuntaamisen vahvistaminen. Kyseessä on haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt, joi-

den osallisuudesta yhteiskunnan tulisi kantaa erityinen vastuu.” Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Mattila ed. Kempin kannattamana ehdotti, että kappaleen 21 toiseksi viimeiseksi virkkeeksi lisätään seuraava virke: ”Tarvittaessa on tuotava viipymättä eduskunnan käsittelyyn esitys, jolla palautetaan aktivointisuunnitelman laajempaan käyttöön.” Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Lindén ed. Mattilan kannattamana ehdotti, että lakiehdotus hylätään. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Mattila ed. Kempin kannattamana ehdotti, että mietintöluonnokseen lisätään vastalauseesta 2 ilmenevä lausumaehdotus. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Lindén ja ed. Kemppi varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että ne on jätettävä viimeistään tänään 27.11.2025 klo 12.00.

Mietintöön jätettiin vastalause: 1) Lindén, Kiuru, Berg, Merinen, Forsgrén, Pekonen 2) Kemppi, Mattila

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 129/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 49/2025 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 150/2025 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Kokous keskeytettiin klo 11.55 ja sitä jatkettiin klo 12.30.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaalihuoltolain, ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 113/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 51/2025 vp
Vastine HE 113/2025 vp StV 27.11.2025 neuvotteleva virkamies Outi Äyräs-Blumberg, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 8

Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 51/2025 vp on saapunut valiokuntaan.

Vastine (teams)

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- neuvotteleva virkamies Outi Äyräs-Blumberg, sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- sosiaalineuvos Satu Karppanen, sosiaali- ja terveysministeriö

Valiokunta keskusteli asian jatkokäsittelystä.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 27.11.2025 klo 19.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Pirjo Kainulainen